

Dit jaar kenmerkt zich door zachtere vruchten met weinig zetmeelomzetting.

Foto: Shutterstock

Alweer een vroege pluk ...

Een vierde jaar op rij kondigen zich vroege plukdata aan. Een kurkdroge en warme lente gaf al een flinke aanzet voor een snelle start. Begin augustus was dan weer uitzonderlijk warm en laat zijn (uitwendige) sporen na op de vruchten. We zien nu veel zonnebrand en duidelijke verschillen tussen cultivars. Algemeen zijn de vruchten iets minder hard en is de zetmeelomzetting nog niet ver gevorderd. Voldoende zoet zijn ze alvast wel!

Ann Schenk, Els Bobelyn
Vlaams Centrum voor Bewaring van
Tuinbouwproducten

De eerste weken na de bloei gaven al een flinke voorzet. Een droge aprilmaand en een kurkdroge maand mei voorspelde een vroege pluk. Die cruciale celdelingsfase hebben bomen soms in stress gestaan. Vermoedelijk is de lage vruchthardheid daar een gevolg van. Begin augustus volgde een hittegolf om 'u' tegen te zeggen. Vorig jaar viel het effect van een dergelijke hittegolf op de vruchtkwaliteit mee. Nu hebben we een iets andere situatie. Vruchten zijn in 2020

opvallend zachter dan in 2019. In elk geval zullen we ook dit jaar goed de verbrande vruchten moeten uitsorteren zodat deze niet mee bewaard worden.

Algemeen beeld: zachtere vruchten

Om een plukadvies te kunnen geven, begint vcbt begin juli rijpheidsmetingen te doen op drie referentiepercelen. Die volgen we al jaren op. Door die jarenlang te vergelijken, kunnen we iets zeggen over algemene trends van bepaalde cultivars in een bepaald jaar. Naast deze metingen doet vcbt nog analyses van een 100-tal Conference- en een 50-tal Jonagoldpercelen, verspreid over het

hele land. Dit jaar kwamen daar nog 77 Corina's, 10 Celina's en 10 Cepuna's bij. Kortom: een stevige basis om je een beeld te kunnen geven van de algemene kwaliteit en evolutie van de rijping. Dit jaar zien we dat de vruchten over het algemeen zachter zijn. We meten dit jaar de laagste hardheid die we de laatste jaren hebben gemeten. Zelfs in 2011 was de hardheid hoger en dat was nu niet bepaald een superjaar! Een ander beeld dat we zien is de trage omzetting van zetmeel. Waar de hardheid ons, zeker bij peren, dwingt om vroeg te plukken, remt de trage zetmeelomzetting ons een beetje. Het advies dat je in de **tabel** ziet is een compromis, waarbij goed rekening is gehouden met de gevolgen voor bewaarafwijkingen van een te late of te vroege pluk.

Hitte zorgt voor heterogeniteit

Tijdens de hittegolf hebben we de temperaturen gemeten in de boomgaard aan zon- en schaduwzijde. De verschillen waren extreem! Een vrucht in de vlakke zon bereikte op de warmste dag al snel 52°C oppervlaktetemperatuur, terwijl een vrucht in de schaduw aan diezelfde boom niet hoger kwam dan 37°C. Helaas hebben veel van de vruchten in de vlakke zon zonnebrand opgelopen en zijn ze waardeloos voor de bewaring. De schade varieert sterk per cultivar. Conference heeft weinig schade, bicolore appel- en perenrassen hebben veel schade. Maar hoe ga je om met de gave vruchten die dergelijke verschillen ondergingen? Aan zon- en schaduwzijde van de boom kan een kwalitatief verschillende partij hangen, louter door de verschillen aan temperatuur in juli. Langdurig hoge temperaturen veroorzaken glazigheid, die in ernstige gevallen in de bewaring omzet naar bruin. Probeer zoveel mogelijk de beschadigde vruchten niet mee te laten plukken.

Meet de rijpheid zelf!

Meet de rijpheid zelf. Elk perceel is verschillend, dus het loont de moeite om apart te meten. Pluk daarvoor een goed

Plukdata: check regelmatig www.vcbt.be

vruchtstaal van zo'n 20 vruchten. We zien in de stalen, die we binnenkrijgen bij vcbt, dat de variatie tussen de vruchten enorm groot is wanneer de telers ze zelf plukken, veel groter dan wanneer we het staal zelf plukken. Let daarom op de regels voor staalname: pluk aan de oostkant, op ooghoogte, steeds een gemiddelde maat. Pluk niet van zieke bomen of bomen naast bestuivers en pluk maximaal twee vruchten per boom. Meet zeker de zetmeelomzetting en het suikergehalte bij appels en de hardheid en het suikergehalte bij peren. Kijk in het plukboekje (website vcbt) voor de te hanteren normen bij pluk.

Verbrande en glazige vruchten: niet bewaren

De schade van zonnebrand is dit seizoen groot, vooral bij appel, maar ook bij gevoelige peercultivars en we zien het zelfs bij Conference. Onder hagelnetten is de schade beperkter. We kennen verschillende typen schade door zonnebrand.

De hoge temperaturen geven nu reeds aanleiding tot glazige vruchten. Partijen waar veel glazigheid in voorkomt zijn in regel zwakkere partijen en horen niet thuis in de bewaring. Ze zijn gevoeliger voor inwendig bruin bij langere bewaring. ■

Bij het schrijven kwamen de plukdata vers van de pers (Tabel 1). Voor een aantal late rassen zien we nog zeer weinig evolutie in de rijpheidsparementen waardoor een nauwkeurige voorspelling moeilijk is. We stellen onze adviezen daarom continu bij, op basis van de laatste metingen. Je kan ze volgen op www.vcbt.be. Kijk daarom dus geregeld.

Voor de bewaaromstandigheden van 2020-2021: zie tabel 2.

Tabel 1. - Plukdata voor lange bewaring 2020

Peer	
Conference	17-29 augustus
Doyenné	23-29 augustus
Durondeau	21-25 augustus
Cepuna	24-29 augustus
Appel	
Belgica	27-31 augustus
Boskoop	10-16 september
Braeburn	5-9 oktober
Elstar	21-25 augustus
Gala	21-25 augustus
Golden	14-20 september
Jonagold + mutanten	11-25 September
Kanzi®	2-6 september

Tabel 2. - Bewaarcondities 2020-2021

Cultivar	Vruchttemperatuur (°C)	O ₂ (%)	CO ₂ (%)	Wachttijd vóór ULO (dagen)
Conference	-1.0	21	<0.9	21
Doyenné (ook Sweet Sensation)	-1.0	2.5 à 3	<0.8	vanaf dag 21
Durondeau	-0.5	2.0 à 2.5	<0.8	21
Durondeau	1.0			
Jonagold	1.0	1.0	2.5 à 3.0	1
Jonagoldmutanten				
Belgica				
Greenstar				
Pinova				
Boskoop	3.0 à 3.5	2.0 à 2.5	<0.8	7 à 10
Cox's O.P.				
Braeburn	1.0	2.5 à 3.0	<0.8	21
Elstar	1.0	2.0 à 2.5	<1.0	1
Gala	1.0	1.0 à 2.0	2.0 à 2.5	1
Golden				
Gloster				
Kanzi®	2.5 à 3.0*	2.0	0.8	21

Geniet van **30% subsidie** bij aankoop van deze elektrische plukwagen

- ✿ Uiterst stabiele plukwagen
- ✿ Zelfrijdend via ultrasoon sensoren
- ✿ Meer dan 20.000 bedrijfsuren, alleen al bij Belgische fruittelers
- ✿ 4 Onderhoudsvrije elektromotoren in de wielen
- ✿ Snelle terugverdientijd van je investering

Dries Boutsen
Strostraat 7A, B-3470 Ransberg
+32 (0)495 34 40 72
info@evoscoot.be
www.evoscoot.be

